

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ב"ה

תיק 172751/10

בבית הדין הרבני האזורי רחובות

לפני כבוד הדיינים:

הרב יהודה שחור - אב"ד, הרב יאיר לרנר, הרב ירון נבון

התובע: פלוני (ע"י ב"כ טו"ר אביחיל צדוק)

נגד

הנתבעת: פלונית (ע"י ב"כ טו"ר אברהם מוזס)

הנדון: חיוב אשה בגט בהיעדר שלום בית

פסק דין

כפני ביה"ד תביעת הבעל לגירושין.

הצדדים נישאו כדמו"י בתאריך 8.3.78 ולהם 2 ילדים בגירים.

תחת החופה התחייב הבעל בכתובה בסך חצי מיליון ל"י.

הצדדים מתגוררים בדירה משותפת בחדרים נפרדים כ-8-10 שנים.

הבעל הגיש לביה"ד תביעה לגירושין אליה כרך תביעה לחלוקת רכוש.

בתאריך 25.5.21 התקיים דיון בביה"ד, ובמהלך הדיון שטח הבעל את טענותיו.

הבעל מבקש להתגרש, לחילופין מבקש הבעל שלום בית בתנאים מסוימים, לחילופי חילופין מבקש הבעל לא גירושין ולא שלום בית, אלא לחיות כנשואים בבית אחד למרות שאין שלום בית.

האשה בתגובה טענה כי אינה רוצה להתגרש וגם לא רוצה שלום בית כיון שבעבר היו נסיונות לשלום בית ולא צלחו.

הצדדים הסכימו שלא היו ביניהם יחסי אישות כ-15 שנה חוץ מפעם אחת (לטענת הבעל ברמאות).

הצדדים הסכימו בדיון שהכי טוב להישאר כנשואים וכי הם ימשיכו להתגורר בדירה אחת משותפת אבל בחדרים נפרדים כדי למנוע מריבה ביניהם.

בדיון טען הבעל:

"אני משלם את כל הוצאות הבית... ומזון בשנים האחרונות כל אחד קונה לעצמו, אני עבדתי כל השנים, ואני מרוויח עם הגימלה כ-10,000 ש"ח"

מאידך גיסא טענה האשה:

"בשנים עברו היה אלימות פיזית, מילולית, נפשית, קיבלתי מכות רצח... הוא נשאר באותה מתכונת של האדם האלים והקמצן... שעבדתי איתו בהסעות

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

הוא היה קבלן משנה, לא שילם לי משכורת, לא הוציא לי תלוש משכורת... אני עובדת כקופאית בסופר והמשכורת שלי כ-4,500 ש"ח... הוא ניתק לי את החשמל כמעט 7 חודשים...

הבעל: 4 חודשים,

...

ב"כ האשה: הם היו כבר בביה"ד בשנת 2014 וחזרו לחיות בשלום בית... אבל היה אלימות כלכלית...

ביה"ד: מי לא רצה יחסי אישות לפני 15 שנה?

הבעל: היא לא רצתה...

האשה: כי הוא לא יכל... לא היה לו כוח... גם תפסתי אותו בבגידות... כל פעם שהוא היה מרביץ לי... כל הגוף שלי חבול... ואחר כך בא לקיים יחסי אישות... לא חושבת שאני רוצה את זה...

האשה: לגבי המערכת יחסים שהוא ניהל... אבל גם עם אחיינית שלו הוא ניהל...

הבעל: לא פתחו לי תיק במשטרה ונסגר התיק, היא דרבנה אותה ללכת למשטרה... למה נסגר התיק? כי לא היה בו כלום."

בעקבות הדיון החליט ביה"ד בנושא ההוצאות המשותפות החודשיות כי הבעל ישלם 2/3 והאשה תשלם 1/3 מכלל ההוצאות החודשיות של הבית המשותף. כמו כן האשה תבצע את הניקיונות בבית המשותף.

בתאריך 17.11.21 התקיים דיון נוסף בביה"ד. כך בפרוטוקול הדיון:

"האשה: יש לי בעיה רפואית, ביצעתי רק חלק מהניקיונות של הבית... רציתי לתת לו 1/3 מהוצאות הבית וביקשתי מספר חשבון, אך הוא לא הסכים לתת לי...

הבעל: שילמתי 2/3 מהוצאות הבית.

הבעל: מוכרים את הבית ומתגרשים,

האשה: אני לא רוצה למכור את הבית,

ב"כ הבעל: אין ביניהם יחסי אישות כ-10 שנים... למכור את הבית או שאחד הצדדים יקנה ולהתחלק בכסף...

ב"כ הבעל: היא לא מעוניינת להתגרש... היא סובלת מבעיות רפואיות, יש לה גם נכויות... לא יכולה לעבוד עבודות קשות... היא מוכנה לשלם 1/3 מהוצאות הבית אבל שיהיה חשבון בנק... יש לנו טענות בנושא הכתובה."

בהמשך הדיון הציע ביה"ד לצדדים שייקחו עוזרת בית וביה"ד יקבע את התשלום:

"הבעל: אני רוצה להתגרש... היא לא מבשלת... היא החליטה להשתלט לי על השיש במטבח, כביסות עושה שנוח לה... אני רק אורח בבית... אין יחסי אישות 13 שנה חוץ מפעם אחת שהצליחה לעבוד עלי..."

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

האשה: מכות רצח הוא נותן לי עד שיש לי חבורות בכל הגוף... עשרות פעמים... היו צווי הרחקה... וכן קללות... משכורות לא קיבלתי... אנו בחדרים נפרדים כ-12-13 שנה...

ביה"ד: את לא רוצה להתגרש, כי אין לך איפה לגור?

האשה: נכון, אני לא אחפש בגילי קורת גג לגור... ויותר מזה כל הבגידות שעברתי איתו, הוא הולך עם אחרות... יש לי חברה שהוא התחיל איתה... אלימות פיזית לפני 12-13 שנה... קללות כל הזדמנות פז..."

התקיים דיון בו נחקרו הצדדים. כך בדיון:

"האשה: קיבלתי מכות רצח, אגרופים, ... הלכתי לבית חולים... היו 2 ילדים, בן, בת, היה מרביץ להם... התעסק עם אחיינית שלו... היו מתחת לשמיכה במצב מחובקים... לא ראיתי יחסי אישות... הם אמרו שקר להם... התיק נסגר... הבן אדם עבר שלשה ניתוחים... היה מאושפז 6 חודשים בבית חולים, ודאגתי לרוץ ולדאוג לו... בעלי סובל כ-15 שנה מבעיות של כוח גברא... אני בעיקרון לא רוצה להתגרש... שלילדים ישאר בית... אני לא רוצה לגור ברחוב... הסכמתי לשלום בית... 4 פעמים פתחתי תיקים..."

לשאלת ביה"ד האם הרביץ לאשה, השיב הבעל:

"לחפש בעבר זה הכי קל... היא מזכירה לך שעשיתי פה ונתתי מכה שם, אני לא אומר שלא, אבל למה אנחנו דנים כ-60 שנה אחורה?"

לגבי יחסי אישות, אומר הבעל:

"אני מ-2008 לא מעוניין איתה בכלום...לא רציתי, לא רוצה, גם היום אני לא רוצה..."

לגבי האחיינית טען הבעל: "מעולם לא היה דבר כזה, מגע אסור לא היה..."

הבעל הודה שבשנות ה-80 היה מכה את האשה: "הרמתי ידים עליה עד לפני 15-16 שנה."

הבעל הודה שהיכה את הילדים בגיל 12.

הבעל הכחיש שיש לו בעיות בכוח גברא.

הבעל טען שהוא מרוויח כ-6,000 ש"ח ועוד 2,000 ש"ח מקצבה, סך הכול כ-8,000 ש"ח.

לאחר הדיון ביה"ד החליט בתאריך 17.11.21, בנושא הוצאות הבית החודשיות כי האשה תשלם סכום של 350 ש"ח לחודש, וכי האשה לא תנקה את הבית אלא הבעל ישכור מנקה לניקיון הבית לפחות פעם בשבוע, והאשה תשלם עבור עוזרת הבית סך של 250 ש"ח לחודש, בסך הכול תשלם האשה לבעל סך של 600 ש"ח לחודש,

ב"כ הצדדים הגישו את סיכומיהם לביה"ד.

עמדת ב"כ האשה כי היא זכאית לרכוש את חלקו של הבעל בדירה כזכות ראשונים. עוד תובעת האשה לקבוע כי היא זכאית לכתובתה - כחצי מיליון ל"י.

עמדת ב"כ האיש כי מכיון שהאשה מבקשת זכויות סוציאליות של הבעל היא אינה יכולה לבקש גם את כתובתה. ועוד, האשה מסרבת לקיים יחסי אישות עם הבעל לכן היא אשה מורדת.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

הבעל מוכן ללכת לבדיקה רפואית ולהוכיח שיש לו יכולת לקיים יחסי אישות. האשה אגרנית, לא מנקה, הבית נראה כמו אורווה.

ראשי פרקים לדיון

- א. בעל אלים שהיה מכה את אשתו, ולטענת האשה בעקבות כך לא רצתה לקיים יחסי אישות.
- ב. טענת אשה שאין לבעלה גבורת אנשים, ומנגד הכחשת הבעל ונכונותו להיבדק רפואית, לעומת טענת האשה שהבעל הטריד נשים אחרות.
- ג. הצדדים מתגוררים בחדרים נפרדים בבית משותף יותר מעשר שנים, אינם מקיימים יחסי אישות (חוץ מפעם אחת), ומריבות ביניהם: על השטח השימוש במטבח, על ניקיון הבית, וכן אין הסכמה ביניהם על הוצאות הבית השוטפות (חשמל, מים...).
- ד. מסקנה.

ראשי פרקים בהרחבה

א. הבעל בעבר היה מכה את אשתו עד גרימת חבלות וטיפול בבית חולים, כמו כן היה מכה את ילדיו הקטינים. בעקבות מעשיו הוגשו תלונות למשטרת ישראל.

הבעל מודה בטענות אלו, אך טוען שזה היה בעבר הרחוק. לדבריו, מתאריך 2008 אינו מכה אותה, גם האשה מודה שבשנים האחרונות הוא אינו מכה אותה.

מקור דין זה, מובא בהגהות אשרי בפרק המניח (ה"י):

"אסור לאדם להכות את אשתו, וגם חייב בנזקיה אם הזיקה, ואם הוא רגיל תדיר להכותה או לבזותה ברבים, כופין אותו להוציא ויתן כתובה, וכך השיב רבנו שמחה זצ"ל שיעשוהו על ידי נכרים עשה מה שישאל אומר לך."

וכך פסק הרמב"ן (תשובות מיוחסות סימן ק"ב) בבעל המכה את אשתו:

"ומכל מקום אם הדבר מסופק לבית הדין מי הוא הגורם או אפילו הגיעו לדבר ברור שהבעל מכה שלא כדין... אלא גוערים אותו ומייסרין ומודיעין שאם יכה שלא כדין שיהיה חייב להוציא וליתן כתובה... כל שכן במכה ופוצע ומצערה בגופה..."

אך נראה מדברי הבית יוסף שדברי הראשונים אינם נפסקים להלכה כיון שכתב הב"י (טור אבן העזר סוף סימן ע"ד) שהביא את דברי הרמ"ה, וכן הביא הב"י (טור אבן העזר סוף סימן קנ"ד) וכתב דאין לסמוך על דבריהם כיון שלא נזכרו בדברי שום אחד מהפוסקים המפורסמים.

אולם הדרכי משה (שם סוף סימן קטן י"ז) כתב:

"ואיני רואה בזו דבריו כלל, דכדאי הם הגאונים לסמוך עליהם, כל שכן שהרמב"ן ומהר"ם הסכימו לדבריהם, גם הסברא מסכמת עמהן... ומכל מקום נראה דטוב שלא לכופו ליתן גט אלא בדרך זו... להחרימו... או שיוציא ויתן גט, ובבנימין זאב ס"ח הביא הרבה תשובות בזה... וכתב בסוף דאם הוא הגורם חייב להוציא, רק שבית הדין יתרו בו תחילה פעם אחת או שניים..."

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

והנה הרמ"א בהגהות על המחבר (שולחן ערוך סימן קנ"ד סעיף ג') כתב את דעת הבנימין זאב בדעת "יש אומרים": "יש אומרים דכופין אותו להוציא, ובלבד שמתרין בו תחילה..." וכתב דסברא זו עיקר.

וכך הביא בתשובות התשב"ץ (חלק ב' סי' ח') באשה שבעלה מצער אותה הרבה, והכול יודעים שהוא אדם קשה, והיא אינה יכולה לסבול אותו לרוב הקטטות והמריבות, וכתב: "ואפילו לכוף אותו להוציא יש לדון מק"ו דבעל פוליפוס... מפני צער תדיר שהוא מר ממות לא כל שכן."

וכך הביא בשו"ת ציץ אליעזר (חלק ו' ס' מ"ב), וכך מובא בפד"ר כרך ג' עמ' 220.

וכן הביאו בהרחבה בפד"ר (כרך ט"ו עמוד 145-153) מהרבנים הגאונים הרב שאר ישוב כהן, הרב מרדכי א. אוריה, הרב חיים שלמה שאנן זצ"ל, בבעל שהיה מכה את אשתו, והביאו שם את הרב הראשי לישראל הגאון הרב אברהם יצחק קוק זצ"ל שכתב:

"ולפי דברנו: יש לנו שלש מידות בטענת מאיס עלי - הא' שאומרת מאיס עלי בלא שום טענה ואמתלא שהיא קרובה למורדת האומרת בעינא ליה ומצעריןא ליה, הב' היא אומרת מאיס עלי בטענה ואמתלא שנותנת מקום להאמין לה, אבל עדיין אין הדבר מוכרח דהוא ראוי שיהיה מאיס עליה בשביל כך, הג' היא כשאומרת מאיס עלי ומראה הוכחות - כאלה, שלפי ראות עיני בית הדין היא אנוסה ומוכרחת שיהיה מאיס עליה - כנידון דידן."

וכתבו שם הרבנים:

"נחזור כעת לענינינו באשה זו שבעלה רגיל תדיר להכותה, ... ולכאורה אין זו כלל מורדת, ואף טענתה חזקה יותר מטענת מאיס עלי באמתלא גדולה ומפורסמת..."

ועל כל פנים ודאי שמקרה זה נכלל בגדר הסוג השלישי שכתב הגראי"ה הכהן קוק זצ"ל:

"ומראה הוכחות כאלה שלפי ראות עיני בית הדין היא אנוסה ומוכרחת בזה שיהיה מאיס עליה, אם לא למעלה מזה."

וכן הביאו שם בהמשך הפסק דין את דברי הגאון הרב הראשי לישראל הרב הגריא"ה הלוי הרצוג זצ"ל (ספר היכל יצחק ח' אבן העזר כרך א' סימן ג'):

"אבל בד"א אם היתה רק טוענת אני מפחדת לשוב אליו שמא ימשך בהתנפלויות ובהכאות, אבל אם היא טוענת מאיס עלי בהחלט אלא שמקור המאיס היתה התנהגותו, ... כמובן לכל שופט צדק..."

והנה במקרה המונח לפנינו שהבעל היה מכה את אשתו שנים רבות עד שנגרמו לה חבלות ונזקקה לטיפול בבית חולים ואף הגישה תלונות במשטרה, וכן היה מקלל אותה, והבעל מודה בזה, אלא שטוען שזה היה לפני שנים רבות, כיון שמקרים אלו (הכאות וקללות) היו במשך תקופה ארוכה אין הבעל צריך התראה על כך.

לכן במצב הנוכחי שאין יחסי אישות בין הצדדים יותר מ 10 שנים, והבעל אומר שזה באשמת האשה, והאשה אומרת: "מכות רצח היה נותן לי, עד שיש לי חבורות בכל הגוף", "... זה היה עשרות פעמים", ולכן מסבירה האשה שלא רצתה יחסי אישות עם הבעל, נראה פשוט שהצדק והדין עם האשה ואין היא נקראת מורדת, שכיון שהבעל היה מרביץ לה והיה בגדר "מאיס עלי" בגין המכות, ואומדנא דמוכח שאין אשה רוצה להתקרב אל בעל מכה ומקלל, אין היא חייבת לקיים יחסי אישות עם בעל כזה וזכותה להתגורר בחדר נפרד, אלא במקרה הנוכחי אין היא רוצה להתגרש בגין סכסוך על הדירה.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ב. האשה טוענת שאין לבעל תקופה ארוכה "גבורת אנשים" ולכן לא היו יחסי אישות ביניהם (חוץ מפעם אחת), מנגד טוענת האשה שחברה סיפרה לה שהבעל הטריד אותה, וכן הבעל הטריד את האחיינית שלו.

הבעל מכחיש את הטענה הזאת, ואף טען בדיון (28.2.22) כי הוא "מוכן ללכת לבדיקות עכשיו".

יתירה מזאת, טענת האשה על כך שאין לבעל גבורת אנשים אינה תומכת בטענות האחרות של האשה בנושא בגידות של הבעל. האשה טוענת שחברה שלה סיפרה שהבעל הטריד אותה, וכן שהבעל הטריד את האחיינית שלה.

א. האשה לא הוכיחה טענות אלו. גם בנושא הטרדת האחיינית, האשה מספרת שראתה אותם מכוסים בשמיכה, ותו לא.

ב. הבעל מכחיש את טענת הטרדות, ובמיוחד ההטרדה שהייתה (לדברי האשה) עם האחיינית, ולראיה שלא נפתח תיק.

ג. טענת האשה שאין לבעל גבורת אנשים אינה מתיישבת עם טענת הטרדות שביצע הבעל.

מקור דין שאשה טוענת שלבעל אין "גבורת אנשים" מצינו בשולחן ערוך (אבן העזר סימן קנ"ד סעיף ז'):

"אם טוענת אין לו גבורת אנשים לבוא עליה ושואלת גט, והוא מכחישה, יש אומרים שהיא נאמנת..."

וכתב שם הרמ"א:

"ויש אומרים דבזמן הזה שיש נשים חצופות אינה נאמנת, ומכל מקום במקום שיש אמתלאות ואומדנות שאומרת אמת נאמנת..."

וכתב שם הפתחי תשובה (ס"ק כ') מספר גבורת אנשים אות ס"ח:

"והוא הדין בשאר שום אמתלא או רגלים לדבר נאמנת, ואין צורך באומדנות המוכיחות, רק ברגלים לדבר קצת סגי..."

והנה במקרה דידן האשה לא הוכיחה את טענתה שאין לבעל כוח לקיום יחסי אישות, ולא עוד אלא שמתוך טענותיה המקבילות בדבר נסיונות הטרדה של הבעל (חברה, אחיינית) נראה שטענתה בדבר העדר כוח גברא של הבעל אינם מדוייקות, וכן הבעל מכחיש טענות אלו ומוכן להיבדק רפואית על כך, ועל כן נראה שאין בדבריה של האשה בנושא העדר כוח גברא של הבעל ממש.

כן טענת האשה בדבר הטרדות של הבעל (חברה, אחיינית) נראה שאין בהם ממש. האשה לא הוכיחה את טענותיה, ולא עוד אלא שלשאלת ביה"ד מה ראתה ביום הטרדת הבעל את האחיינית, השיבה האשה רק שראתה אותם מתכסים בשמיכה אחת ותו לא, והבעל מכחיש שהיה אירוע של הטרדה עם האחיינית או אירוע מקביל.

על כן נראה שאין טענת האשה בנושא זה מתקבל בביה"ד.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ג. במקרה המונח על שולחנו של ביה"ד, הצדדים מתגוררים בבית אחד משותף, אך מתגוררים יותר מעשר שנים בחדרים נפרדים, וכן לדבריהם יותר מעשר שנים אין יחסי אישות ביניהם (חוץ מפעם אחת לדברי הבעל ברמיה).

הצדדים מתקוטטים מי וכמה ישלם את הוצאות הבית המשותף (מים, חשמל).

הייתה תקופה של מספר חודשים שבו נותק החשמל בבית בגין אי תשלום.

הצדדים רבים מי ינקה את הבית (האשה אינה יכולה לנקות מטעמים רפואיים), ואם יביאו מנקה חיצונית, כמה ישולם לה ובאיזה דרך תהיה צורת התשלום, (העברה לבנק, כסף מזומן, על ידי קרובי משפחה).

בנוסף רבים הצדדים איזה שטח מן המטבח שייך לבעל או לאשה (טענת הבעל שהאשה ניכסה שטח גדול יותר לשימוש במטבח).

ובמצב שכזה נראה לביה"ד שכלו כל הקיצין, אין אפשרות לחזור לשלום בית, אין אפשרות לגור בבית אחד בלי שלום בית. האפשרות היחידה הקיימת היא גירושין.

מקור דין זה מצינו בדברי רבנו ירוחם (מישרים נתיב כ"ג חלק ח') שכתב:

"וכתב מורי הרב רבי אברהם בן אשמעאל, כי נראה לו שאשה שאמרה לא בעינא ליה, יתן לה גט וכתובה, ... והוא אומר אנא נמי לא בעינא לך, אבל איני רוצה ליתן גט... אלא מיהו משהינן לה תריסר ירחי אגיטא, דילמא הדרי בהו, לאחר שנה כופין אותו לגרש."

ומצינו שפסקו כך רבותינו האחרונים.

ראה פד"ר (כרך י"א עמ' 95-89) הרבנים הגאונים הרב חיים גדליה צימבליסט, הרב עמרם אזולאי זצ"ל, ויבדל לחיים הרב שלמה דיכובסקי שליט"א:

"כשהבעל והאשה שניהם מורדים זה בזה, כופין או על כל פנים מחייבים את הבעל לגרשה... הואיל וכאמור אף הוא אינו חפץ בשלום בית, ואף הוא מורד בה, אם כן מן הדין הוא חייב לגרשה, וכמו שהבינו מדברי רבנו ירוחם שבכגון זה כופין אותו לגרשה, ואף אם לא נגיע לידי מידה זו של כפיה, מכל מקום יש לחייבו לגרשה..."

וכך פסק בעל "אגרות משה" (יורה דעה חלק ד' סימן ט"ו אות ב'):

"בדבר איש ואשה שזה הרבה שנים שליכא שלום בית, וכבר שנה וחצי דרים במקומות נפרדים... וכבר ישבו ביה"ד חשוב ולא עלה בידם לעשות שלום בית ביניהם... אז מדין התורה באופן כזה, מוכרחים להתגרש ואין רשות לשום צד לעגן, לא הבעל את אשתו ולא האשה את הבעל, בשום עיכוב מצד תביעת ממון..."

וכן דינו של הרב הגאון הרב חיים פאלאג'י (ספר חיים ושלום חלק ב' סימן קי"ב):

"דבדרך כלל אני אומר כל שנראה לבית הדין שהיה זמן הרבה שהיו נפרדים ואין להם תקנה, אדרבא צריך השתדלות הרבה להפרידם זה מזו, ולתת גט, כדי שלא יהיו חוטאים חטאים רבים, ... והנני נותן קצבה וזמן לדבר הזה, דאם יארע איזה מחלוקת בין איש לאשתו וכבר נלאו לתווך השלום ואין להם תקנה, ימתינו עד זמן 18 חודשים..."

וכן מצינו את דבריו המאלפים של הגאון הרב נחום פרובר שליט"א אב"ד תל אביב שכתב (קובץ כנס דיינים תשס"ח עמוד 114):

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

"כפי שכתבנו לעניין חיוב גט לפי דינא דרבנא ירוחם אין הבדל מי הראשון שהתחיל לטעון שרצונו להתגרש, וכמו כן אין הבדל בסיבת מי המצב שכיום אין צד רוצה את משנהו, והעיקר תלוי אם כיום יש עיגון או לא היות ואין זכות לכל צד לעגן את משנהו, " זה מצב שכיום 2 הצדדים מעוגנים, ולכן יש לחייב בגט כל צד המעכב את הגירושין ללא קשר מי גרם למצב הקיים..."

וכן בפד"ר (כרך י"ח עמ' 81-80) הרבניים הגאונים הרב ע. בצרי, הרב מ. שרם, הרב ז. נ. גולדברג, וכך מובא בפס"ד (תיק 1758, לא פורסם) בשם הרבנים הגאונים הראשון לציון הרב שלמה עמר, הרב שלמה דיכובסקי, הרב עזרא בר שלום, שפסקו במקרה דומה לחיוב בגט וכך כתבו:

"מן החומר בתיק עולה שאכן יש מקום לחיוב בגט, שני הצדדים אינם רוצים זה את זה כפי שקבע בית הדין האזורי... אנו סבורים שאין להשתמש בגט כמנוף להישגים רכושניים בנושא שנדון בערכאה אחרת, הצדדים אינם חפצים זה בזה, והדיון נסב כולו על הרכוש בלבד..."

וכן בפד"ר (כרך י"א עמ' 362) בשם הרבניים הגאונים הרב עובדיה יוסף הראשון לציון, הרב יוסף קפאח, הרב מרדכי אליהו, וכן בפס"ד בית הדין הגדול (תיק נ"ד/82) כתבו הרבנים הגאונים: הרב מרדכי אליהו, הרב שלמה דיכובסקי, הרב יוסף נדב:

"בהעדר סיכוי לשלום בית אין לבית הדין ברירה אלא להטיל על שני הצדדים להתגרש, אין כאן אשמה לאחד הצדדים אלא קביעת עובדה, שחיי הנישואין הגיעו לקיצם ואין טעם לעסוק בהחייאה מלאכותית לפגרים מתים..."

ומן הכלל אל הפרט,

במקרה המונח לפנינו הצדדים מתגוררים בדירה אחת אך בחדרים נפרדים למעלה מעשר שנים, וכולי עלמא לא פליגי שלא היו יחסי אישות ביניהם למעלה מעשר שנים (פרט לפעם אחת), הצדדים מתקוטטים ורבים ביניהם מי וכמה ישלם את ההוצאות החודשיות בבית (חשמל ומים) הצדדים אינם מסכימים בנושא נקיון הבית, כשהאשה אינה יכולה לנקות מטעמים רפואיים, כיצד יעבור התשלומים מהאשה לבעל (מזומן, חשבון בנק, על ידי קרובי משפחה), לצדדים יש מחלוקת על שטח השימוש בשטח המטבח, אפילו היכן יהיה מונח המקרר השני אין הסכמה.

ביה"ד נוכח בדיונים הרבים שהמצב הרעוע בבית לא יכול להמשיך לאורך זמן, וכן נראה שהסכמה להגיע לשלום בית אינה נראית באופק. הסכמה להתגורר בדירה משותפת ללא שלום בית גם היא רעיון גרוע מאד.

ה. מסקנה:

לכן, בכפוף להסכמת הבעל לתת פיצוי כספי לאשה בסך של 15% משווי הדירה המשותפת, האשה חייבת להתגרש.

הרב יאיר לרנר-דיין

הצדדים נישאו בתאריך 8.3.1978. הבעל יליד 9.1956. האשה ילידת 2.1957. בכתובה נרשם הסכום של 500 אלף ל"י.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

הצדדים גרים ביחד בדירה בת 3 חדרים ברחוב... אין הלוואת משכנתא על הדירה. להערכת הצדדים לפני כשנה, שווי הדירה היה בסביבות 1.7 מיליון ש"ח.

הצדדים גרים בחדרים נפרדים מזה שנים רבות. לדברי הבעל משנת 2013-2014 ולדברי האשה משנת 2011 ואף משנת 2009.

אין בין הצדדים יחסי אישות מזה כ-16 שנה למעט פעם אחת לפני בסביבות עשר שנים.

עיקרי טענות הבעל:

הבעל טוען שהצדדים אינם יכולים לגור ביחד. למרות ויתוריו לאשה, האשה אינה מסכימה להסדר סביר של מגורים ביחד. לכן הצדדים צריכים להתגרש.

גם ההסדרים הכלכליים שקבע ביה"ד למימון מגוריהם ביחד, אינם מבוצעים ע"י האשה.

למרות החלטת ביה"ד, האשה לא הביאה עוזרת שתנקה את הבית.

האשה אגרנית והיא תופסת את שטח האחסון בארונות ומשתלטת על רוב השטח בדירה וגורמת לכך שהבית נראה כמו אורוות סוסים, ומונעת מהבעל שימוש סביר בבית. הבעל היה מוכן להסכים לחלוקה בעין סבירה, שבה גם לבעל ישנו מרחב מחיה סביר.

האשה מחלה בעבר לבעל על טענותיה שמלפני שנים רבות והיא לא יכולה להעלותם מחדש כעילה לגירושין או כתובה.

האשה הודתה שלאחר שהצדדים חזרו בשנת 2008 לשלום בית, הם קיימו יחסי אישות בשנת 2013 כשהבעל נתן הלוואה לקניית רכב.

הבעל מכחיש טענות האשה בעניין "גבורת אנשים".

מאז שנת 2009 לא הייתה אלימות ולא בגידות ולא הייתה סיבה לסירוב האשה לקיים יחסי אישות עם הבעל.

האשה אינה מעוניינת בשלום בית.

האשה הודתה שמשנת 2008 יש בין הצדדים הפרדה רכושית.

האשה מורדת באישות וכן במלאכות הבית ואינה זכאית לכתובה. גם אם האשה הייתה זכאית לכתובה, הכתובה היא בלירות ואין הצדקה להצמדת הכתובה.

לא רק האשה חולה, גם הבעל חולה ולא פחות ממנה.

כמו כן, הבעל מסכים לבצע איזון משאבים בזכויות הסוציאליות שצברו הצדדים. אך לטענתו ישנה הפרדה רכושית כבר משנת 2008. כמו כן, גובה הזכויות הסוציאליות הוא רק כ-50 אלף ש"ח.

כמו כן, זוהי סיבה נוספת שבגינה אין האשה זכאית לכתובה כי "אין כפל מבצעים".

האשה גם צריכה להחזיר לבעל את ההלוואה בגין הרכב שהיא קיבלה מהבעל בסך של 45 אלף ש"ח.

הבעל גם ציין שכספי הבעל במבטחים ניפדו לצורך מימון קניית הדירה המשותפת.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

הבעל מכחיש את טענת האשה לבגידה עם אחייניתו.

עיקרי טענות האשה:

הבעל התעלל באשה כלכלית ומילולית, מנע ממנה ביקורים אצל הוריה, הכריח אותה לעבוד גם כשחלתה ואף הודה בדיון שהיכה אותה.

הבעל בגד באשה עם אחייניתו לפני כעשרים שנה.

הבעל רוצה להתגרש ואילו האשה אינה רוצה להתגרש ולכן הבעל חייב בכתובה ופיצוי כתובה.

לאשה בעיות רפואיות והבעל חייב ברפואתה כולל טיפולי שיניים.

לבעל בעיות של גבורת אנשים מזה כ-15 שנה.

הבעל הודה שאינו מעוניין בחיי אישות משנת 2008.

האשה זכאית לאיזון משאבים בזכויותיו הפנסיוניות של הבעל.

על הבעל לשלם לה הוצאות שהוציאה בתיקי ההוצל"פ כתוצאה מהחובות שהאשה שילמה בגין פגיעתה בעבודתה.

האשה זכאית למחצית הרכב המשותף סיטרואן מסוג "ג'מפי" שהבעל מכר לאחרונה במחיר של בסביבות 60 אלף ש"ח.

האשה אינה רוצה להיפרד ומוכנה להמשיך לגור ביחד עם הבעל באותה דירה. אולם אם ביה"ד יקבע שעל הצדדים להיפרד, יש לחייב את הבעל בכתובה וכן בפיצויים מיוחדים בגין כל נזקי האשה לרבות נזקיה הנפשיים. ולתת לה זכות לרכוש את חלקו של הבעל בדירה.

האשה גם מציעה את חלוקת הדירה בעין וכל צד ישאר בחלקו בדירה כפי המצב כיום. הדירה מסודרת כי האשה מסדרת אותה ואילו הבעל אינו נוקף אצבע.

האשה מתנגדת למועד הקרע שטוען לו הבעל בשנת 2008.

נימוקים:

עיינתי בדבריו המקיפים והיסודיים של עמיתי הגר"י לרנר שליט"א.

להלן הערות נוספות לחיזוק מסקנתו ויישום המסקנה הנ"ל בפן המעשי לפרטיו.

הצדדים גרים בחדרים נפרדים מזה שנים רבות. לדברי הבעל משנת 2013-2014 ולדברי האשה משנת 2011 ואף משנת 2009.

אין בין הצדדים יחסי אישות מזה כ-16 שנה למעט פעם אחת לפני בסביבות עשר שנים.

היו בעבר תביעות בין הצדדים. גם בדיון מחודש פברואר 2009 אמרו שני הצדדים שאין ביניהם יחסי אישות משנת 2008 ושניהם רצו באותו דיון להתגרש.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

לאחר מכן בדיון מחודש יוני 2009 האשה רצתה להתגרש והבעל לא רצה להתגרש. הייתה תקופה מסוימת של רגיעה שבה הייתה מעין "הפסקת אש".

כל צד מאשים את משנהו באי קיום יחסי אישות. הבעל טוען שהאשה לא רצתה. האשה טוענת שהבעל בגד בה וכן שהיה אלים כלפיה ושאח"כ (לפני שנת 2008) נוצרה לו גם בעיה בתפקוד המיני.

אך הבעל מודה שגם הוא לא רצה בחיי האישות החל משנת 2008. וכך אמר הבעל בדיון מיום 28.2.2022 (שורות 313-319 לפרוטוקול):

"ביה"ד: למה לא היו כל השנים 15 שנה בערך יחסי אישות אם אתה אומר שהכל בסדר?

הבעל: אני מ 2008 לא מעוניין איתה בכלום, אני פשוט רוצה שיהיה בית לילדים, שהנכדה שלי תבוא ותראה את הסבא וסבתא בבית, אני חוזר מבית הכנסת מקדש, והנכדה פותחת לידי סרטים בליל שבת, אני אומר לה לכי תראי בחדר של הסבתא, היא יוצאת ואומרת תשבי פה ותגברי כמה שאת רוצה.

ביה"ד: אני מדבר על יחסי אישות."

אך בהמשך הבהיר הבעל שאי רצונו בחיי האישות היה רק לאחר שהאשה סירבה קודם לכן לחיי אישות.

האשה טענה שהאלימות הפיזית הייתה עד שנת 2009 בערך ואילו הקללות ממשכיות כל הזמן.

הבעל לא הכחיש שהוא בעבר היה אלים כלפי האשה.

כך אמר הבעל בדיון מיום 28.2.2022 (שורות 244-247 לפרוטוקול):

"ב"כ הבעל: היא אומרת שהרבצת לה מכות, מה אתה אומר?

הבעל: לחפש בעבר זה הכי קל, לחזור אחורה לפני 40 שנה, 17 שנה, גם אני רוצה עכשיו לחזור לתחילת הנישואין, אני ידבר יותר בקצרה ממנה, אם היא פותחת מה היה לפני 40 שנה גם אני רוצה לפתוח."

וכן בהמשך הדיון (שורות 281-282) אומר הבעל:

"היא מזכירה לך שעשיתי פה ונתתי מכה שם, אני לא אומר שלא, אבל למה אנחנו דנים ב 60 שנה אחורה."

וכן בהמשך הדיון (שורות 411-418) אומר הבעל:

"ביה"ד: היא אומרת שהכית אותה בכל השנים?

הבעל: בשנים הראשונות בשנות השמונים הייתי בא מהעבודה, בתחילת הנישואין, שנה-שנתיים. הסברתי את עצמי, באותם שנים הכיתי אותה.

ביה"ד: ואחר כך לא הרמת עליה יד אף פעם?

הבעל: הרמתי ידיים.

ביה"ד: עד מתי?

הבעל: עד לפני 15-16 שנה. עד 7-8-2006. לא סתם אומרים אל תזכור לנו עוונות ראשונים וכל מה שהיא מדברת זה על העבר."

כאמור, הצדדים אמנם גרים באותה דירה אך הם בפירוד הרבה יותר מעשר שנים.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

גם בדיון הראשון בפנינו (כתאריך 25.5.2021), הבהירו שני הצדדים שאין מקום לשלום בית אמיתי. כל ההתלבטות הייתה האם לגור ביחד בדירה ללא שלום בית, או להיפרד גם במגורים.

אולם הצדדים לא השכילו למצוא את הדרך לקיים את מגוריהם יחד באותה דירה. היו כל הזמן ויכוחים על מימון ההוצאות המשותפות.

כדוגמה נציין: בדיון מיום 17.11.2021 היה ויכוח בין הצדדים לגבי הכספים שהאשה חוייבה לתת לבעל כהשתתפות בהוצאות החזקת הבית. האשה דרשה לתת כספים אלו באמצעות שיק או הפקדה לחשבון הבעל וכד'. הבעל דרש שהתשלום יינתן לו ישירות כאשר הוא נותן לאשה את חשבונית החשמל והמים וכד' שהוא משלם.

ועוד דוגמה לחיכוכים: היה גם ויכוח בין הצדדים מי ינקה את הבית. האשה טענה שהיא אינה מסוגלת לנקות את הבית עקב מצבה הרפואי. היה ויכוח בין הצדדים האם עוזרת בית תנקה, מי יזמין אותה ומי יממן את שכרה.

במחלוקות אלו נאלץ ביה"ד לתת החלטות בתקווה שהם יאפשרו מסגרת חיים סבירה ביחד למרות הפירוד שבין הצדדים.

(היו גם מחלוקות נוספות כגון, שעות הדלקת המזגן).

ושיא האבסורד שהחיכוכים והוויכוחים גרמו לו הוא בעניין החשמל. בדיון הראשון מיום 25.5.2021, התברר כי הבעל ניתק את החשמל בבית עקב ויכוח מי ישלם את הוצאות החשמל והבעל טען שאין לו כסף לממן זאת. החשמל בדירה היה מנותק מספר חודשים. ביה"ד נאלץ לתת החלטה בדבר חיבור הדירה לחשמל.

כאשר בני זוג גרים ביחד כשהם בסכסוך, נוצרים ביניהם חיכוכים ומחלוקות שוטפות. אך גם במצב שכזה, הצדדים לכל הפחות מסתדרים לגבי הצרכים הבסיסיים ביותר. במקרה דנן, החיכוכים גרמו לזוג לגור תקופה ארוכה ללא חשמל בגלל ויכוח על המימון הכספי. זהו ודאי מצב נדיר ביותר וחמור ביותר.

הפירוד שבין הצדדים הינו ממושך ביותר. למעלה מ-15 שנה שאין בין הצדדים חיי אישות. הצדדים חיים בחדרים נפרדים מזה כ: 10-15 שנה.

גם בפן הכלכלי יש פירוד ממושך בין הצדדים והוא החל כבר בשנת 2008.

בדיון מיום 17.11.2021 (בשורות 171-172), האשה אמרה שההפרדה הרכושית בין הצדדים נעשתה בשנת 2008. וכך אמרה האשה:

”ביה”ד: כמה זמן אתם בחדרים נפרדים?

האשה: בערך 12-13 שנה, היה לנו משפט הוא איים עלי, הגשתי תלונה במשטרה, היה משפט בבית המשפט ברחובות ואז השופטת אמרה שנעשה הפרדה, יש לי את הפסק דין בבית. וזה ב 2008. ומאז עשינו את הפרדה, יצאתי מהחשבון, והחלטתי שהיום אני עובדת ולהתחיל לדאוג לעצמי.”

כך גם אמרה האשה בדיון מיום 28.2.2022 (בשורות 132-135):

ב”כ הבעל: אמרת שהיה מכות רצח, מתי זה היה?

האשה: עד 2008 בערך, כשהחלטתי שבעצם היה לנו משפט בבית המשפט ברחובות של אלימות ואז הוא ביקש מהשופט אם אני פוחדת לחיות איתי אז תשאלי אותה אם היא מוכנה לעזוב את החדר אם היא פוחדת על החיים שלה,

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

וזו היתה הבקשה שלו, ואז אמרתי לה כן, אני מוכנה לצאת מהחדר אין בעיה. ואז יצאתי מהחדר הוא נשאר בחדר השינה, ואז באותו רגע עשיתי הפרדה הלכתי ופתחתי חשבון לבד, הייתי כבר שכירה, וכל אחד ינהל את החיים שלו לבד.

ב"כ הבעל: ומאז יש לכם הפרדה רכושית ביניכם? אין ביניכם יחסים כלכליים משותפים.

האשה: אין לנו יחסים כלכליים משותפים.

ואכן, שני הצדדים בדעה שאין מקום לשלום בית אמיתי ביניהם. כל השאלה היא, האם הם ייפרדו או שהם ימשיכו לחיות תחת אותה קורת גג, למרות היותם פרודים זה מזה, מזה שנים רבות.

לא ניתן לגרש בין הצדדים ללא הפרדת מגורים מלאה. חלוקת המגורים בעין באותה דירה, גם אם היא מבוצעת בהסכמה ובהרמוניה, אינה מאפשרת סידור גט.

לצדדים יש רק דירה אחת ששוויה כיום בסביבות 2 מיליון ש"ח (לאור עליית מחירי הדירות בשנה האחרונה). אין לצדדים עתודות נוספות כספיות ורכושיות משמעותיות.

לאור היקף רכושם, יהיה להם קושי לרכוש שני דירות, דירה לכל אחד מהצדדים.

סביר להניח, שזו הייתה הסיבה שעד עכשיו, למרות הפירוד, גרו הצדדים ביחד, למרות החיכוכים הרבים ביניהם שנוצרו כתוצאה מהמגורים המשותפים.

האשה טוענת שהיא זכאית לכתובה, אולם האשה לא הגישה תביעה מסודרת בעניין הכתובה. לטענת האשה היא לא רוצה להתגרש ומעדיפה להישאר לגור עם הבעל באותה דירה למרות הפירוד שביניהם.

סכום הכתובה הוא בלירות ישראליות. גובה הכתובה הנומינאלי הוא 50 ש"ח. בהצמדה למדד המחירים לצרכן מדובר על סכום שבסביבות 500-600 אלף ש"ח.

הצמדת הכתובה הנקובה בלירות למדד, אינה נעשית באופן אוטומטי. נראה כי בנסיבות הנוכחיות אין הצדקה להצמדת הכתובה באופן מלא למדד.

במקרה דנן, יתכן ולפי החוק ולפי כללי איזון המשאבים האשה זכאית לקבל כספים מהבעל. אולם כפי הנראה, לא מדובר בסכומי כסף גדולים. הצדדים חיים בפירוד משנת 2008. הפירוד שביניהם אינו רק בחיי האישות ובחדרים הנפרדים, אלא גם בהפרדה הרכושית שנעשתה כבר בשנת 2008.

משום כך, אילו היה מבוצע הליך של חלוקת רכוש ואיזון משאבים, מועד הקרע היה בשנת 2008.

משום כך, אין גם הצדקה לחייב את הבעל במזונות האשה ו/או ברפואתה.

אך אין להתעלם מכך שהבעל מודה בקללות ובאלימות שהוא נהג בעבר באשה.

משום כך נראה שהבעל אינו יכול לחייב את האשה להתגרש למרות הקרע הממושך שביניהם, ללא פיצוי כספי משמעותי.

לאחר שיקול הדעת נראה, שכדי לחייב את האשה להתגרש, הבעל יצטרך לתת לאשה פיצוי כספי בשווי של 15% משווי דירתם המשותפת. מדובר על פיצוי כספי בסדר גודל של בסביבות 300,000 ש"ח.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ככל והבעל יסכים לתת לאשה כפיצוי כספי, 15% משווי הדירה, תחוייב האשה להתגרש.

מובהר בזה, כי בקביעת גובה הפיצוי כספי, נלקחו בחשבון גם כל שאר תביעותיה של האשה בגין הרכוש והכתובה שפורטו לעיל. גם אם האשה הייתה מגישה תביעה לכתובה היא ודאי לא הייתה זכאית לסכום יותר גדול. גם אם האשה תוכיח ששאר תביעותיה הרכושיות עולות על סך הפיצוי הכספי הנ"ל, האשה לא תהיה זכאית בנוסף לכך לדמי כתובה ו/או לפיצוי הכספי של 15% משווי הדירה.

דהיינו, האשה טוענת שמגיעים לה כספים, בגין איזון משאבים, בגין תביעות בחלוקת רכוש, בגין הכתובה ובגין פיצוי כספי נוסף.

לאור האמור לעיל, הבעל יוכל לחייב את האשה להתגרש, אם הוא ייתן לה פיצוי כספי בשווי של 15% מהדירה. הפיצוי הכספי ישולם באמצעות פירוק השיתוף בדירה.

מועד הקרע שבין הצדדים הוא סוף שנת 2008.

אם האשה תצליח להוכיח שבתביעותיה בחלוקת הרכוש ואיזון המשאבים היא זכאית לסכום כספי שאינו עולה על הסכום הנ"ל, האשה תהיה זכאית לסכום הכספי שבגין חלוקת הרכוש ואיזון המשאבים ובנוסף לכך היא תהיה זכאית לתוספת הפיצוי הכספי, כאשר הסכום הכולל (בגין חלוקת הרכוש, איזון המשאבים והפיצוי הכספי הנוסף והכתובה) יהיה 15% משווי הדירה המשותפת.

אם האשה תצליח להוכיח שבתביעותיה בחלוקת הרכוש ואיזון המשאבים היא זכאית לסכום כספי העולה על הסכום הנ"ל, (של 15% משווי הדירה המשותפת), האשה תהיה זכאית לסכום הכספי שבגין חלוקת הרכוש ואיזון המשאבים והיא לא תהיה זכאית לכספים נוספים בגין הכתובה והפיצוי הכספי הנ"ל.

(לאור הנתונים שבפנינו, ובהתחשב בכך שמועד הקרע הוא בסוף שנת 2008, ובהתחשב בהיקף שאר התביעות של האשה והתביעות הנגדיות של הבעל, לא סביר שהאשה תהיה זכאית בגין איזון המשאבים ושאר התביעות הרכושיות בסכום שמגיע ל-15% משווי הדירה. אולם אלו הם הערכות בלבד. לא נעשה על כך בירור מלא. לכן אין מקום לשלול אפשרות זו, למרות שלכאורה היא אינה סבירה.)

אם הבעל יתחייב לתת לאשה את הפיצוי הכספי בסך של 15%, האשה תחוייב להתגרש והיא לא תוכל לעכב את סידור הגט בטענה שיתכן ולפי החוק מגיעים לה כספים נוספים. זכותה של האשה יהיה להוכיח זאת, ואם היא תוכיח זאת היא תקבל את מה שיוכרע שמגיע לה. אך זו לא תהיה סיבה מצד האשה לעכב את סידור הגט ופירוק השיתוף בדירה.

אם האשה תרצה להוכיח שמגיעים לה בגין איזון המשאבים ותביעותיה הרכושיות הנוספות סכום העולה על 15% משווי הדירה, סביר להניח שיהיו הוצאות שכ"ט לבירור הדברים. (כגון, שכ"ט אקטואר וכד'). ביה"ד ישקול קיום בירור ראשוני, ובעקבותיו ישקול ביה"ד האם מימון האקטואר וההוצאות הנוספות, ישולמו ע"י האשה או שהם ישולמו בשווה. בהתאם לתוצאות, לאחר הבדיקות המקצועיות, ישקול ביה"ד אם לשנות את אופן מימון הבדיקות המקצועיות.

כל האמור לעיל מתייחס לתביעת הבעל לחייב את אשתו להתגרש. כאמור לעיל, הבעל לא יוכל לחייב את האשה להתגרש ללא הפיצוי כספי הנ"ל.

אולם הבעל יכול לכאורה לומר, אם מחייבים אותי לתת לאשה פיצוי כספי כדי לחייבה להתגרש, אני מעדיף לוותר על הגירושין ולא לתת את הפיצוי הנ"ל.

לכן, יש צורך להבהיר, האם יש לחייב את הבעל לתת לאשה את הפיצוי הנ"ל ולגרשה. (או שהוא יכול לוותר על תביעת הגירושין ואז לא להתחייב בפיצוי).

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ונראה שאין הצדקה לחייב את הבעל בכך.

האשה אינה תובעת גירושין, והיא מעדיפה להמשיך את המצב כמות שהוא למרות כל החיכוכים שנוצרים כתוצאה מכך.

משום כך, יכול להיווצר מצב ששני הצדדים אינם רוצים להתגרש.

האשה מצהירה כיום שהיא מעדיפה מלכתחילה לגור עם הבעל באותה דירה למרות שהם פרודים.

לאור ההכרעה הנוכחית, יתכן והבעל יעדיף שלא להתגרש משום שהוא לא מעוניין לתת לאשה 15% משווי הדירה.

חיוב בגירושין יצריך גם פתרון מגורים לשני הצדדים כאשר העתודות הכספיות שלהם אינם גבוהות.

במצב שכזה, נראה שלמרות החיכוכים שבין הצדדים, אין הצדקה שביה"ד יחייב את הצדדים להתגרש, כאשר שניהם אינם מעוניינים בכך.

יכול להיות שבעתיד האשה תשנה את עמדתה והיא תתבע גירושין (ותתבע כתובה/פיצוי). במקרה שכזה יהיה צורך לשקול את כל הנתונים מחדש. יכול אף להיות שבמקרה שכזה, האשה לא תהיה זכאית לפיצוי הכספי של 15% משווי הדירה. פיצוי זה נקבע כיום, כתנאי לכך שהבעל יוכל לחייב את האשה להתגרש. אך אם האשה היא זו שתתבע את הבעל להתגרש, יהיה צורך לשקול את כל הנתונים מחדש.

לסיכום, נראה שיש לפסוק כדלהלן:

- א. הבעל אינו יכול לחייב את אשתו להתגרש, ללא מתן פיצוי כספי בשווי של 15% משווי דירתם המשותפת.
- ב. מועד הקרע שבין הצדדים הוא סוף שנת 2008.
- ג. גובה הפיצוי כספי הנ"ל, (של 15% משווי הדירה), הינו בגין כל תביעותיה של האשה, לרבות תביעותיה של האשה בגין איזון משאבים ולרבות שאר תביעות הרכוש של האשה ולרבות זכויות האשה בגין כתובה ופיצוי כספי.
- ד. לאחר שהבעל יכתוב בתצהיר שהוא מתחייב לתת לאשה כפיצוי כספי, ובכפוף לגירושין, 15% משווי הדירה, האשה תהיה חייבת להתגרש.
- ה. כשתהיה התחייבות של הבעל לפיצוי הנ"ל, יבוצע הליך של פירוק השיתוף בדירה המשותפת.
- ו. אם הדירה תימכר לצד ג', האשה תקבל 50% מתמורת הדירה, והבעל יקבל 35% מתמורת הדירה. כספי הבעל מתמורת חלקו בדירה בשווי של 15% משווי הדירה, לא יינתנו לצדדים אלא יישמרו בנאמנות. הם יועברו לאשה לאחר סידור הגט.
- ז. אם בהליך פירוק השיתוף בדירה, האשה תקנה את חלקו של הבעל בדירה, האשה תשלם לבעל 35% משווי הדירה. הבעל יעזוב את הדירה. חלק הבעל בדירה יעבור לאשה, רק לאחר סידור הגט.
- ח. אם בהליך פירוק השיתוף בדירה, הבעל יקנה את חלקה של האשה בדירה, הבעל ישלם ישירות לאשה 50% משווי הדירה. בנוסף, הבעל יפקיד בנאמנות סך של 15% משווי

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

- הדירה. האשה תעזוב את הדירה ויסודר הגט. לאחר סידור הגט, האשה תקבל את הכספים הנ"ל שבנאמנות.
- ט. סידור הגט יתאפשר רק לאחר שהצדדים יגורו באופן קבוע בדירות נפרדות.
- י. בזכות האשה להוכיח שבתביעותיה בחלוקת הרכוש ואיזון המשאבים היא זכאית לסכום כספי העולה על הסכום של 15% משווי הדירה המשותפת. אך זכות זו לא תהווה עילה מצד האשה לעכב את סידור הגט, בו האשה תהיה מחויבת, אם הבעל יתחייב לתת לה כפיצוי 15% משווי הדירה.
- יא. אם האשה תרצה להוכיח שבתביעותיה בחלוקת הרכוש ואיזון המשאבים היא זכאית לסכום כספי העולה על הסכום של 15% משווי הדירה המשותפת, ביה"ד ישקול קיום בירור ראשוני כדי לקבוע מי יממן את עלות הבדיקות המקצועיות לרבות אקטואר. בתום הליכי הבדיקות, ולאור תוצאות הבירורים הרכשיים, ישקול ביה"ד אם לשנות את אופן מימון הבדיקות המקצועיות.
- יב. אם האשה תצליח להוכיח שבתביעותיה בחלוקת הרכוש ואיזון המשאבים היא זכאית לסכום כספי העולה על הסכום הנ"ל, (של 15% משווי הדירה המשותפת), האשה תהיה זכאית לסכום הכספי שבגין חלוקת הרכוש ואיזון המשאבים. האשה לא תהיה זכאית בנוסף לכך לכספים נוספים בגין הכתובה ו/או פיצוי הכספי. האשה תהיה חייבת להתגרש. במקרה זה יבוצע פירוק שיתוף בדירה. מכספי הבעל מתמורת חלקו בדירה, יישמר בנאמנות הסכום שהבעל מחויב לשלם לאשה. כספים אלו יועברו לאשה לאחר סידור הגט.
- יג. הבעל יכול לומר, שהוא מעדיף לוותר על הגירושיין כדי שלא להתחייב לתת לאשה את הפיצוי הנ"ל.
- יד. כיום האשה אינה תובעת גירושיין והיא מעדיפה להמשיך את המצב כמות שהוא. (מגורים באותה דירה למרות הפירוד שבין הצדדים). אם בעתיד האשה תשנה את עמדתה והיא תתבע גירושיין, ותתבע כתובה/פיצוי, יהיה צורך לשקול את כל הנתונים מחדש.

הרב יהודה שחור – אב"ד.

גם אני מסכים לאמור לעיל.

הרב ירון נבון – דיין.

פסק הדין:

לאור כל האמור לעיל פוסק בית הדין:

- א. הבעל אינו יכול לחייב את אשתו להתגרש, ללא מתן פיצוי כספי בשווי של 15% משווי דירתם המשותפת.
- ב. מועד הקרע שבין הצדדים הוא סוף שנת 2008.
- ג. גובה הפיצוי כספי הנ"ל, (של 15% משווי הדירה), הינו בגין כל תביעותיה של האשה, לרבות תביעותיה של האשה בגין איזון משאבים ולרבות שאר תביעות הרכוש של האשה ולרבות זכויות האשה בגין כתובה ופיצוי כספי.
- ד. לאחר שהבעל יכתוב בתצהיר שהוא מתחייב לתת לאשה כפיצוי כספי, ובכפוף לגירושיין, 15% משווי הדירה, האשה תהיה חייבת להתגרש.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

- ה. כשתהיה התחייבות של הבעל לפיצוי הנ"ל, יבוצע הליך של פירוק השיתוף בדירה המשותפת.
- ו. אם הדירה תימכר לצד ג', האשה תקבל 50% מתמורת הדירה, והבעל יקבל 35% מתמורת הדירה. כספי הבעל מתמורת חלקו בדירה בשווי של 15% משווי הדירה, לא יינתנו לצדדים אלא יישמרו בנאמנות. הם יועברו לאשה לאחר סידור הגט.
- ז. אם בהליך פירוק השיתוף בדירה, האשה תקנה את חלקו של הבעל בדירה, האשה תשלם לבעל 35% משווי הדירה. הבעל יעזוב את הדירה. חלק הבעל בדירה יעבור לאשה, רק לאחר סידור הגט.
- ח. אם בהליך פירוק השיתוף בדירה, הבעל יקנה את חלקה של האשה בדירה, הבעל ישלם ישירות לאשה 50% משווי הדירה. בנוסף, הבעל יפקיד בנאמנות סך של 15% משווי הדירה. האשה תעזוב את הדירה ויסודר הגט. לאחר סידור הגט, האשה תקבל את הכספים הנ"ל שבנאמנות.
- ט. סידור הגט יתאפשר רק לאחר שהצדדים יגורו באופן קבוע בדירות נפרדות.
- י. בזכות האשה להוכיח שבתביעותיה בחלוקת הרכוש ואיזון המשאבים היא זכאית לסכום כספי העולה על הסכום של 15% משווי הדירה המשותפת. אך זכות זו לא תהווה עילה מצד האשה לעכב את סידור הגט, בו האשה תהיה מחויבת, אם הבעל יתחייב לתת לה כפיצוי 15% משווי הדירה.
- יא. אם האשה תרצה להוכיח שבתביעותיה בחלוקת הרכוש ואיזון המשאבים היא זכאית לסכום כספי העולה על הסכום של 15% משווי הדירה המשותפת, ביה"ד ישקול קיום בירור ראשוני כדי לקבוע מי יממן את עלות הבדיקות המקצועיות לרבות אקטואר. בתום הליכי הבדיקות, ולאור תוצאות הבירורים הרכשיים, ישקול ביה"ד אם לשנות את אופן מימון הבדיקות המקצועיות.
- יב. אם האשה תצליח להוכיח שבתביעותיה בחלוקת הרכוש ואיזון המשאבים היא זכאית לסכום כספי העולה על הסכום הנ"ל, (של 15% משווי הדירה המשותפת), האשה תהיה זכאית לסכום הכספי שבגין חלוקת הרכוש ואיזון המשאבים. האשה לא תהיה זכאית בנוסף לכך לכספים נוספים בגין הכתובה ו/או פיצוי הכספי. האשה תהיה חייבת להתגרש. במקרה זה יבוצע פירוק שיתוף בדירה. מכספי הבעל מתמורת חלקו בדירה, יישמר בנאמנות הסכום שהבעל מחויב לשלם לאשה. כספים אלו יועברו לאשה לאחר סידור הגט.
- יג. הבעל יכול לומר, שהוא מעדיף לוותר על הגירושין כדי שלא להתחייב לתת לאשה את הפיצוי הנ"ל.
- יד. כיום האשה אינה תובעת גירושין והיא מעדיפה להמשיך את המצב כמות שהוא. (מגורים באותה דירה למרות הפירוד שבין הצדדים). אם בעתיד האשה תשנה את עמדתה והיא תתבע גירושין, ותתבע כתובה/פיצוי, יהיה צורך לשקול את כל הנתונים מחדש.

ניתן לפרסם פסק דין זה לאחר השמטת הפרטים המזהים.

ניתן ביום א' במרחשון התשפ"ג (26.10.2022).

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

הרב ירון נבון

הרב יאיר לרנר

הרב יהודה שחור - אב"ד

עותק זה עשוי להכיל שינויי ותיקוני עריכה